

Kalevi Vuolle, lämpöyrittäjä, Seinäjoki
Ylihärmä, Motiva bioenergiapäivät 9.2.2010

Lämpöyrittäjyyden lähtölaukaus lakeudelta

Peräseinäjoella perustettiin ensimmäinen lämpöyrittäjyyskohde maakunnassa.

Aloitin kokeilun pienellä kohteella, mistä kehitys lähti käyntiin. Nyt kerron teille historiaa omasta kunnasta, miten miellä edettiin.

Omistin metsätilan, jossa oli koivuvaltainen puusto ja paljon hakerankaa. Kiersin yli 30 vuotta hirvimetsällä, ja näin metsien hakkuutarpeet. Pienpuut kaadettiin maahan lahoamaan, kun niille ei ollut muuta käyttöä.

Ostin itse vuonna 1985 stokeripolttimen ja totesin sen hyväksi hakkeenpolttoon. Syntyi ajatus korvata öljy hakkeella myös kunnan kouluilla. Aloitin kunnan päättäjien valmistamista koulukeskuksen lämmityksen muuttamisesta. Koulukeskuksessa oli kolme isoa rakennusta ja niillä yhteinen lämpökeskus kellarissa.

Asia ei vähällä edistynyt, risuilla lämmittämistä epäiltiin. Ennakkokäsitys oli siis vastaan, pelättiin työvoimakustannuksia. Sitten tuli mahdollisuus näyttää päättäjille ja virkamiehille käytännössä ratkaisun toimivuus.

Ensimmäinen lämpöyrittäjäkohde

Alaviitan koululla oli vuodesta 1980 Lakan varastoperäkattila. Sinne asennettiin stokeri 1988 turpeen polttoon ja 5 kuution säiliö kuljettimella. Aloitin lämpöyrittäjän kyläkoululla, kun sivutoiminen talonmies lopetti.

Tarjosin lämmityksen 85 prosentilla öljyn hinnasta. Toin omat hakkeet ja hinta määräytyi megawattien mukaan. Investointeja ei tarvittu, kun kalusto oli jo olemassa. Kunta osti mittarin ja robottipuhelimen. Kohde oli pieni, vain 250 kuutiota haketta vuodessa, mutta sain osoitettua, että hakkeella lämmittäminen on mahdollista. Voitiin siis jo puhua käytännön kokeilun pohjalta lämpöyrittäjyydestä.

Peräseinäjoen hakelämpölaitos

Vuoden 1994 talousarvioon saatiin määräraha uuteen lämpölaitokseen. Ehtona oli investointiavustus ja laitoksen hoito sekä hakkeen hankinta. Perustettiin Peräseinäjoen energiaosuuskunta 1995 pyörittämään hakelaitosta. Innostuta oli ja jäseniä liittyi heti mukaan 30. Toiminta lähti käyntiin ja minut valittiin osuuskunnan hallituksen puheenjohtajaksi. Olen säilyttänyt tämän viran toistaiseksi.

Kunta maksoi osuuskunnalle megawattien mukaan. Me maksoimme toimittajille hakkeen energiasisällön mukaan, ja arviointi perustui hakkeen painoon ja kosteuteen.

Puusta energiaksi

Uusi aikakausi alkoi, kun liityttiin EU:hun. Tuli uusia mahdollisuuksia Suomen 5b-alueen toimenpideohjelman tavoitteistosta käsin. Uusia hankkeita lähti liikkeelle. Yksi parhaista oli Puusta energiaksi -hanke, jossa olimme mukana. Minäkin sain kymmeniä kertoja esitellä meidän laitosta.

Oli herätty huomaamaan, että risuilla voi lämmittää kirkonkylä. Ennakkoluulot oli murrettu ja lämpöyrittäjyys levisi kuin kulovalkea.

Puusta energiaksi -hanke koulutti ja sitä kautta tuli myös rahoitusta. Öljyn hinnan nousu vauhditti siirtymistä kotimaiseen energiaan.

Osuuskunta laajentaa

Kun meillä Peräseinäjoella saatiin toiminta hyvään vauhtiin, tuli ylitarjontaa. Alettiin suunnitella laajennusta, joka toteutettiin vuonna 2000.

Osuuskunta teki 2 miljoonan markan investoinnin, johon saimme avustusta 500 000 mk, loput otimme velkaa. Uusi sopimushinta perustui puoleksi öljyyn ja puoleksi elinkustannusindeksiin. Investoinnit ja korkokulut jaettiin 10 vuodelle.

Sopimus oli hyvä. Hakkeen käyttö osuuskunnan lämpölaitoksissa nousi noin 10 000 irtokuutiometriin vuodessa.

Miten tänään toimitaan Peräseinäjoella?

Peräseinäjoki liitettiin Seinäjoen kaupunkiin. Seinäjoen Energia osti kunnan osuuden. Meille jäi oma investointiosuus ja sopimus uusittiin. Seinäjoen Energia rakensi uuden lämpölaitoksen Ruukin tarpeisiin. Hakelaitos toimii samassa verkossa täydentäen ja varalaitoksena.

Oma asettamani tavoite on saavutettu. Koko Peräseinäjoen kirkonkylä lämpiää kotimaisella energialla. Hakkeen menekki lähellä on turvattu, kun uusikin laitos polttaa turvetta ja haketta.

Nopean etenemisen ratkaisi se, että lähdimme ensimmäisten joukossa liikkeelle. Sain luottamushenkilöt uskomaan kotimaiseen energiaan. Toimin myös kunnan luottamuselimissä johtavilla paikoilla, joten saatoin vaikuttaa asioihin suoraan. Mutta kyllä se vaati vahvaa uskoa tähän ideaan päästä öljystä irti, kun yritin valistaa päättäjiä kotimaiseen vaihtoehtoon.

Markat saadaan näin omaan kuntaan työpalkkoina ja parantuneena metsien hoitona. Voin olla tyytyväinen kehitykseen, tavoitteet olivat kovat. Sain kyllä lempinimenkin, kun niin vahvasti puolustin kunnanhallituksessa ja -valtuustossa puuenergiaa: risuneuvos. Vuosikymmen myöhemmin sain talousneuvoksen arvonimen.

Näillä muisteluilla toivon menestystä kaikille lämpöyrittäjille ja neuvojille, jotka teette työtä bioenergian käytön lisäämisen puolesta. Haasteita riittää. Puu ei lopu, mutta miten harvennuspuu saadaan kannattavasti tienvarteen. Siinä riittää tehtävää.

Kiitoksia mielenkiinnosta Kalevi Vuolle Peräseinäjoki